

Kommunerevisjonen Ytre Sogn og Sunnfjord
v/Terje Førde
Postboks 487
6801 FØRDE

Kompensasjonsloven §§ 3, 4 og 6 - asylmottak, flyktningeboliger og periodisering

Vi viser til Deres brev av 7. juni 2010 til Finansdepartementet med diverse spørsmål i forhold til kompensasjonsloven. Som De er kjent med, ble brevet oversendt Skattedirektoratet for behandling.

Vi legger til grunn at bakgrunnen for brevet med spørsmålene var kontrollsaker fra Skatt vest overfor flere kommuner. Direktoratet har hatt løpende kontakt med skattekontoret, og så vidt vi forstår verserer det nå ikke lenger saker overfor disse kommunene, herunder er flere spørsmål avklart mellom kontoret og kommunen.

Vi finner det likevel hensiktsmessig å foreta en kort gjennomgang på generell basis så langt det lar seg gjøre ut fra de formuleringene spørsmålene har i brevet.

Det første spørsmålet gjelder så vidt vi forstår **periodiseringen** av anskaffelser kommunen foretar, hvilket er viktig i forhold til foreldelsesfristen i kompensasjonsloven § 10 andre ledd. Etter § 10 tredje ledd begynner foreldelsesfristen å løpe den datoen kompensasjonsbeløpet er eller skulle ha vært registrert i regnskapssystemet etter bestemmelsene i § 6 fjerde ledd.

I Merverdiavgiftshåndboken 2012 side 971/972 er dette spørsmålet for kommunene behandlet. Konklusjonen der er i korthet at for kommunene som for andre, så er det fakturadatoen for anskaffelsen som er utgangspunktet for periodiseringen. For en mer detaljert gjennomgang av begrunnelsen for dette, finner vi det tilstrekkelig å vise til boken. Fremstillingen der er mer omfattende enn i 2010 og 2011 utgavene av boken.

Utleie av bolig faller generelt utenfor kompensasjonsordningen, selv om det skjer fra kommunen og enten det er til en *flyktning* eller *sosialklient* mv, jf den generelle begrensningen som angis i kompensasjonsloven § 4 annet ledd nr 3. Et unntak gjelder imidlertid for boliger til *helseformål* eller *sosiale formål*, jf § 4 tredje ledd og kompensasjonsforskriften § 7 som betegner dette som boliger *særskilt tilrettelagt* for helseformål eller sosiale formål. Også denne bestemmelsen er behandlet i Avgiftshåndboken 2012, jf side 965, hvor hovedpoenget i korthet er at det er boligens beskaffenhet som står sentralt. Det er nødvendig at man blir tildelt en slik fysisk tilrettelagt bolig i

stedet for en vanlig bolig. For en mer detaljert gjennomgang viser vi til boken. Verken begrepene *flyktning/flyktningebosted* eller *sosialklient* har derfor relevans i denne sammenheng, det går ikke her et prinsipielt skille mellom disse gruppene.

Det neste spørsmålet oppfatter vi, etter å ha vært i kontakt med Skatt vest, gjelder anskaffelser til **flyktningeboliger** (ikke asylmottak), nærmere bestemt om anskaffelser kommunen gjør til disse ikke dekkes av kompensasjonsordningen i motsetning til tilsvarende anskaffelser til andres boliger. I Merverdiavgiftshåndboken 2012 side 966 har Skattedirektoratet uttalt at kommunene vil ha rett til kompensasjon for merverdiavgiften på inventar og utstyr som stilles *vederlagsfritt* til disposisjon for beboerne. Begrunnelsen er at kompensasjonsordningen for kommunene er generell, og at det å stille inventar til disposisjon for beboere faller innenfor kommunenes sosialhjelpsvirksomhet. Imidlertid gjelder det som nevnt etter kompensasjonsloven § 4 annet ledd nr 3 et generelt unntak fra kompensasjonsretten for kommunene ved utleie av fast eiendom, herunder leiligheter, enten det er til *flyktningeboliger* eller *sosialklienter* mv, bortsett altså fra leiligheter som nevnt i § 4 tredje ledd. Bakgrunnen for unntaksregelen er at kommunene ellers ville kunne få en konkurransefordel i forhold til private ikke-avgiftspliktige utleievirksomheter, jf forarbeidene til loven, Ot.prp. nr. 1 (2003-2004) punkt 20.8.3 side 150. Dette konkurransehensynet gjør seg også gjeldende for inventar og utstyr som stilles til disposisjon fra kommunens side, enten man betegner det som *vederlagsfri* disposisjon eller ikke. Det å få kompensasjon for merverdiavgift på anskaffelser av inventar og utstyr til en bolig man selv leier ut, er prinsipielt en konkurransefordel overfor andre utleiery. Følgelig anser vi at det ikke vil foreligge rett til kompensasjon for kommunene for merverdiavgiften på inventar og utstyr som stilles til disposisjon for beboere de selv leier ut til. Motsatt vil det foreligge rett til kompensasjon dersom det skjer fra kommunen overfor beboere som leier av private siden anskaffelsen da ikke skjer som et ledd i kommunens utleievirksomhet. Dette vil bli presisert i Merverdiavgiftshåndboken 2013.

Når det gjelder **asylmottak**, så er det behandlet i Merverdiavgiftshåndboken 2010 side 961. Poenget her er i korthet at det er staten som har ansvar for disse, slik at private virksomheter som driver asylmottak derved faller utenfor kompensasjonsordningen, sml vilkåret i kompensasjonsloven § 2 første ledd bokstav c om at den lovpålagte sosialtjenesten må være pålagt *kommunen* ved lov. Det medfører igjen at kommunene som driver asylmottak rammes av konkurranseregelen i § 4 andre ledd nr 4 slik at heller ikke de får kompensasjon for merverdiavgift på anskaffelser til drift av asylmottak.

Vi ser gjerne at De tar kontakt dersom noe fremdeles er uklart eller De har ytterligere spørsmål.

Med hilsen

Steinar Bergh
seniorskattejurist
Rettsavdelingen, avgift

John Eriksen

